

[Bernhard Baunsgaard]

Det var nødvendigt, at vi koncentrerede os om at skaffe statspenge til dansk teater, der efter min opfattelse skulle have en nødvendig økonomisk indsprøjtning. Det, fællesforslaget fra socialdemokraterne, SF og VS byggede på, var i meget høj grad en opfordring til at bruge kommunale penge. Jeg troede ikke på den løsning i en tid, hvor staten af andre grunde var nødt til at skære ned på bloktilskuddene. Jeg frygtede meget stærkt, som det er set på andre kulturområder, at man ude i kommunerne ikke har forstået nødvendigheden af at støtte kulturen, især i økonomisk svære tider. Hvis vi derfor blot havde fået gennemført et forslag, der opfordrer til, at man bruger flere amtspenge, så frygter jeg, at vi ikke havde fået det ud af det, vi får nu, hvor vi koncentrerer os om at give statspenge, som folketinget jo har hånd i hanke med.

Det var min begrundelse, og hvis man gennemgår de forslag, der er gennemført, så vil man se, at det er staten, der i det store og hele kommer til at betale de 9,5 mill. kr., dansk teater nu får ekstra. Jeg vil ligesom ved det forrige lovforslag understrege, at dette ikke er penge, kulturministeren skal finde ved at spare på andre områder. Det er en ekstra bevilling, som gives til dansk teater.

Om lovforslaget som helhed, som det foreligger nu, vil jeg sige, at vi ikke på dette område kan takke ministeren for, at hun fremlagde et forslag, som vi kunne nøjes med at foretage mindre ændringer i. Men jeg vil gerne takke ministeren, fordi hun har arbejdet med på, at vi nåede dette resultat, og har været indstillet på, da det blev klart, at et udvalgsflertal ønskede flere penge til dansk teater, at det skulle være en ekstrabevilling.

Socialdemokraterne har jo gennemført, at dansk teaters liv i meget høj grad bygger på kommunernes velvilje. Dette kan man meget vel diskutere. Jeg tror ikke, at det uden videre er lykkeligt, at det er kommunerne, der skal afgøre dansk teaters eksistens og liv. Vi kan frygte for – og har også set tilløb til det – at man i kommunerne i misforstået iver efter at sikre, at de rette ting går videre til befolkningen, forsøger sig med at styre kulturen, ikke på den plumpe måde, at man griber ind og driver direkte censur, men på den mere fikse måde, at man konstaterer, at i de økonomisk svære tider må vi desværre skære tilskuddene til teatret ned. Så kommer tea-

trets eksistens i fare, og så undgår man kommunalt et besværligt element i kulturlivet.

Jeg vil gerne understrege, at dette naturligvis må gennemdrøftes, når ministeren nu får nedsat det nye teaterudvalg. Det er en absolut forudsætning fra vores side, at der kommer gang i arbejdet i det nye teaterudvalg, og vi er nødt til at drøfte det igennem.

Som jeg tidligere har sagt, er det efter radikal opfattelse nødvendigt, at vi får en samlet teaterlov. Vi kan ikke, tror jeg, vente at få tilstrækkeligt med midler til at løse den opgave, som dansk teater har fremfor nogen, nemlig at eksperimentere. Teatrets opgave er ikke blot dette at more og fornøje, men også i høj grad at forurolige. Det er i meget høj grad at trække de sider frem af vort samfund og tiden, som trænger til at vendes, og som vi trænger til at tænke over. Derfor vil jeg understrege meget stærkt, at det haster med at komme i gang med arbejdet i det nye teaterudvalg, og at det er nødvendigt, at vi får et samlet teaterlovsforslag.

Jeg kunne her fristes til at trække det frem, som Niels Matthiasen i 1970 sagde, da han bebrejdede en kulturminister, at det ikke var et samlet forslag, et forslag, der samlede alt dansk teater i én lov. Det er nødvendigt, at vi understøtter det eksperimenterende. Det er nødvendigt, at vor tids teater foruroliger os og rejser spørgsmål ved vort samfund og ved vor tid.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Nu kom hr. Bernhard Baunsgaard ind på vores forslag, altså socialdemokratiets, SFs og VS'. Jeg skal kun sige, at når det hævdes, at det i høj grad byggede på amtspenge, så er det ikke rigtigt. Det byggede på statsstøtte på ca. 13 mill. kr. og amtslig støtte på 3-4 mill. kr., så det var i høj grad statspenge.

Men vi er udmærket tilfredse med, at man sætter beløbene i relation til Det kgl. Teaters budget. Det kunne vi sagtens være blevet enige om, så vi måske kunne nøjes med to forslag, men det synes jeg er historie nu. Det er ligegyldigt. Det afgørende var altså, at vi ønskede at bruge statspenge på 13½ mill. kr., hvor man nu efter det radikale ændringsforslag, som vi har tilsluttet os for så vidt angår beløbet, nøjes med 9½ mill. kr.